

HEDEN
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

1 10.2.e

T 10.2.e
www.minfin.nl

Datum
24 juni 2020

Notitienummer
2020-0000120280

Auteur

10.2.e 10.2.e
10.2.e 10.2.e

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19
25 juni 2020, 11:00-12:00 uur

1. Opening en mededelingen
2. Verslag ACC-19 18 juni 2020 (stuk bijgevoegd)

Advies

U kunt instemmen met het verslag van de ACC-19 van 11 juni.

3. Procesafspraken Covid-19 adviezen/rapporten/signalement (stuk bijgevoegd)

Aanleiding

Recent is een aantal adviezen en onderzoeken van planbureaus en adviesorganen uitgekomen met betrekking tot de gevolgen van de coronacrisis. In bijgevoegde stuk wordt een voorstel gedaan hoe kan worden omgegaan met reactie op deze publicaties. Het voorstel is:

- Terughoudend te zijn met het uitbrengen van formele kabinetsreacties op uitgekomen adviezen of onderzoeken van planbureaus en adviesorganen (met betrekking tot de Coronacrisis). Waar reacties verplicht zijn, zullen verschenen publicaties zoveel mogelijk gebundeld worden in kabinetsreacties.
- Iedere maand komt een overzicht van uitgebrachte adviezen en onderzoeken aan de orde in de MCC-19 met het voorstel of en op welke wijze gereageerd moet worden op verschenen publicaties.
- Op ieder uitgebracht rapport of onderzoek van planbureaus of adviesorgaan wordt een korte appreciatie geschreven die ter informatie bij de stukken van de ACC-19 en MCC-19 wordt gevoegd.

Advies

- U kunt instemmen met de voorstellen voor omgang met de reactie op publicaties.
- U kunt eventueel aangeven dat zorgvuldige afstemming van de kabinetsreacties van belang is. Het is daarbij goed te benadrukken dat reacties goed afgestemd worden via de reguliere kanalen en niet benut worden om nieuw beleid aan te kondigen.

Toelichting

- In beginsel hoeft het kabinet niet te reageren op publicaties van buiten de overheid, tenzij het kabinet expliciet de opdracht heeft gegeven tot die publicaties.
- Bij publicaties van planbureaus bestaat geen verplichting om te reageren op een uitgebrachte publicatie. Het kabinet kan er wel voor kiezen om uit eigen beweging met een reactie te komen.
- Bij publicaties van adviesorganen schrijft de Kaderwet Adviescolleges voor dat het kabinet binnen drie maanden met een reactie komt op een uitgebracht advies. Dit geldt ook als het advies uit eigen beweging is uitgebracht.
- Voor het voorstel betekent deze verplichting dat het kabinet een gebundelde reactie aan het parlement doet toekomen, waarin wordt aangegeven hoe de aanbevelingen van de adviesorganen een plaats heeft gekregen in de genomen maatregelen met betrekking tot de coronacrisis.
- Afstemming van de reacties lijkt nog niet altijd goed te gaan. Bij bijvoorbeeld de reactie op het advies van de Werkgroep Sociale Impact van de coronacrisis 10.2.e was FIN niet betrokken. Inmiddels is met VWS besproken dat FIN alsnog wordt aangehaakt.
- In de ICCb van woensdag 24 juni ontstond een discussie over de houdbaarheid van voortzetting van het beleid zoveel mogelijk thuis te werken in relatie tot de brede versoepeling die per 1 juli plaatsvindt. In reactie hierop is verwezen naar het rapport van de Denktank Coronacrisis (SER en planbureaus) over mobiliteit en de coronacrisis dat begin juni is verschenen. In dat rapport wordt ook ingegaan op (deeltijd) thuiswerken. Dit rapport zal worden geagendeerd voor de ACC-19 op donderdag 2 juli.

4. Conceptreactie 'Aandachtspunten voor herstelbeleid' (Stukken bijgevoegd)

Aanleiding

- De kabinetsreactie volgt op het briefadvies van de planbureaus, waarin zij onder andere aangeven dat het kabinet brede welvaart zou moeten gebruiken als integrerend kader te gebruiken voor besluitvorming. Andere adviezen zijn onder andere om te werken met verschillende scenario's en rekening te houden met verschillen tussen groepen en regio's.

Advies

- U kunt verzoeken om een kleine tekstuele wijziging aan te brengen in de alinea over voorschoolse educatie op pagina 3 (in geel): "Aanbieders van voorschoolse educatie en scholen kunnen op deze manier leerlingen en studenten ondersteunen in de periode van de zomervakantie 2020 tot en met 31 december 2020 tot en met het einde van het schooljaar 2020/2021. Door extra programma's aan te bieden naast de reguliere onderwijstijd gericht op kwetsbare groepen, wordt ernaar gestreefd om onverhoopt opgelopen achterstanden in te halen"
- U kunt verder instemmen met de kabinetsreactie, die mede namens Financiën zal worden verzonden. Deze zal worden doorgeleid naar de MCC-19 van 30 juni.

Toelichting

- Idee om kabinetsreactie te schrijven komt voor uit overleg met 5 10.2.e (JenV, EZK, IenW, SZW en BZK) die opdrachtgever zijn voor de programmadirectie Samenleving & Covid-19.
- Die departementen (JenV, EZK, SZW en BZK) zijn ook leidend geweest bij opstellen van de tekst, maar relevante dossierhouders van andere departementen zijn ook zo veel mogelijk betrokken.
- Het is de bedoeling dat in de kabinetsreactie een sterke interdepartementale blik naar voren komt en (op grote lijnen) wordt

- aangegeven hoe de overheid (al) bezig is met aandachtspunten van planbureaus. Er worden geen nieuwe concrete zaken toegezegd.
- Ondertekening 'namens FIN' is logisch gegeven de grootte en algemeenheid van het onderwerp dat wordt besproken in de kabinetsreactie. De inhoud van de reactie is afgestemd met AFEP en is in deze versie akkoord.

5. Conceptreactie 'Eerste aanbevelingen van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten' (stuk bijgevoegd)

Aanleiding

Op donderdag 11 juni jl. heeft het 'Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten' 10.2.e aanbevelingen gepresenteerd om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren. In deze brief vindt u de reactie en appreciatie van het kabinet op de aanbevelingen van het Aanjaagteam.

Advies

- De problematiek rondom arbeidsmigranten is structureel en geen gevolg van de coronacrisis, hoewel de coronacrisis de problematiek wel nogmaals aan het licht brengt.
- U kunt aangeven vanwege de tijdslijnen te begrijpen dat deze kabinetsreactie in de MCC-19 wordt behandeld, maar dat in het vervolg aanbevelingen vooraf interdepartementaal dienen te worden afgestemd. Dit kan middels de gebruikelijke voorportalen voor deze beleidsterreinen van de MR (bijv. RWIZO voor SZW-vraagstukken).
- U kunt aangeven dat er geen financiële toezeggingen kunnen worden gedaan in de brief zonder deze te voorzien van dekking. Dit wordt ambtelijk met FIN opgepakt en waarschijnlijk geregeld voor behandeling in de MCC-19.
- Naar verwachting zullen LNV en VWS opmerken dat problemen bij arbeidsmigranten structureel zijn en het aanjaagteam deze niet opeens kunnen oplossen. U kunt hen daarin steunen.

Toelichting

Casus

- Arbeidsmigranten wonen en reizen veelal dicht op elkaar. De 1,5-meter is hierbij niet geborgd. Daarnaast werken zij tijdens ziekte vaak door, voornamelijk vanwege de afhankelijkheidsrelatie met (en onder druk van) de werkgever.
- De kern van het probleem (onduidelijke verantwoordelijkheden en slecht werkgeverschap) is structureel en geen gevolg van de coronacrisis, maar wordt nu wel pijnlijk duidelijk.
- Het aanjaagteam draagt oplossingen aan voor de korte termijn, maar doet ook suggesties voor mogelijke maatregelen op de langere termijn om structurele problemen en misstanden rond arbeidsmigranten aan te pakken.
- De aanbevelingen hebben betrekking op registratie, wonen, vervoer, werken, en zorg, i.e. overlappende beleidsterreinen van SZW, BZK, IenW, en VWS.

FIN-standpunt

- FIN is in een laat stadium aangehaakt bij de brief en heeft derhalve de aanbevelingen en financiële consequenties niet tijdig kunnen toetsen.
- De kosten en dekking van de door het kabinet omarmde voorstellen zijn thans niet in kaart gebracht. Dit wordt momenteel met ambtelijk SZW opgepakt en idealiter voor behandeling in de MCC-19 geregeld. Concreet doet de kabinetsreactie toezeggingen op: (i) *opzetten pilots strenger toezicht uitzendbranche*, (ii) *opzetten samenwerkingsplatform*, en (iii) *ontwikkelen informatieknooppunt*.

- In het vervolg moeten toezeggingen van het kabinet op aanbevelingen vooraf interdepartementaal worden afgestemd. Dit kan via de gebruikelijke voorportalen van de MR.

Speelveld

- MSZW heeft de wens om op korte termijn met oplossingen te komen en dit met de nodige urgentie aan te kondigen in de kabinetsreactie.
- LNV, VWS en FIN benadrukken de structurele aard van de problematiek. De vraag blijft in hoeverre dit aan Covid-19 te relateren is en in MCC-19 moet worden behandeld.
- LNV hanteert een strenge lijn omdat de agrarische sector sterk afhankelijk is van arbeidsmigranten.

6. Referentiekader (stuk bijgevoegd)

Aanleiding

- De programmadirectie samenleving en COVID-19 wil consistente advisering zoveel mogelijk waarborgen door gebruik van een referentiekader waarin de (neven)effecten van diverse mogelijke maatregelen op een systematische manier in kaart worden gebracht.
- Het referentiekader is bedoeld voor de weging van maatregelen tijdens de overgangsfase van (de fase waarin het virus beheersbaar is door gedragsmaatregelen en er nog geen groepsimmunitet is). Het helpt om op een systematische wijze de effecten van verschillende beleidsopties tegen elkaar te wegen.
- Wat betreft systematiek lijkt het kader op het eerdere afwegingskader voor de opening van sectoren. De opzet van het kader is nadrukkelijk breed gelaten, zodat er verschillende typen maatregelen in beoordeeld kunnen worden. Het doel is in lijn met het advies van de planbureaus: om beleidsmaatregelen te evalueren op basis van een brede set indicatoren, die verder kijken dan alleen gezondheid of economie.
- FIN is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het referentiekader. De belangrijkste economische indicatoren wat FIN betreft hebben dan ook hun plek gekregen in het kader.

Advies

- U kunt kennisnemen van het referentiekader.
 - Het ACC wordt op dit moment nog niet om instemming gevraagd. Volgende week komt een aangepaste versie opnieuw terug in de ACC-19

Toelichting

- Het referentiekader is niet bedoeld als harde leidraad, maar biedt een handvat om verschillende maatregelen of pakketten van maatregelen met elkaar te vergelijken.
- Met behulp van het referentiekader wordt de maatschappelijke impact van maatregelen in kaart gebracht. In het referentiekader worden welzijn in de brede zin, maatschappij, en economie en het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte in kaart gebracht.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen indicatoren die betrekking hebben op het effect op het verspreidingsrisico, de maatschappelijke impact en economisch indicatoren. De weging van de verschillende indicatoren tezamen biedt een benadering of weerspiegeling van de totale effecten van een maatregel.
- Volgende week wordt een aangepaste versie via DOC-19 opnieuw aan ACC voorgelegd, met het advies dit voorstel ter afstemming aan planbureaus en RIVM te sturen.

7. Procesvoorstel betrokkenheid decentrale overheden bij ACC-19 (geen stukken, mondelinge toelichting)

Advies

U kunt de mondelinge toelichting anhoren.

8. Aandacht voor verlies en verdriet *(geen stukken, mondelinge toelichting)*

Aanleiding

- Het NKC werkt samen met VWS en JenV aan een voorstel om aandacht te schenken aan verdriet en verlies rondom COVID-19. Afgelopen weekend is hierover verkennend gesproken in de strategische MCCb. Tevens is dit onderwerp aan bod gekomen in de MCC-19.
- Idee is dat begin september een nationaal moment zal komen. Dit wordt nog verder uitgewerkt en zal terugkomen in de ACC-19 en MCC-19. In de persconferentie van de MP van woensdag 24 juni zal mogelijk aandacht worden besteed aan dit thema.

Advies

- U kunt het voorstel tot een moment van nationale rouw/verlies en verdriet anhoren.

9. Uitvoering motie-Asscher/Marijnissen over onafhankelijk advies welke lessen geleerd kunnen worden van de coronamaatregelen (Kamerstuk 25 259, nr. 399) *(geen stukken, mondelinge toelichting)*

Aanleiding

- Dinsdag 16 juni is in de Tweede Kamer bij hoofdelijke stemming een motie aangenomen van de leden Asscher en Marijnissen over een onafhankelijke evaluatie uit te laten voeren naar de aanpak van het kabinet mbt de coronamaatregelen.

Advies

- U kunt het voorstel tot een evaluatie steunen.
- U kunt de verdere toelichting anhoren.

10. Conceptagenda MCC-19 30 juni 2020 *(stuk bijgevoegd)*

11. Rondvraag en sluiting